

Regionaal- ja
Põllumajandusministeerium
info@agri.ee

Teie 05.07.2024 nr 1.4-1/787

Meie 31.07.2024 nr 1.2-3/24/12001-2

Arvamus eelnõu väljatöötamiskavatsusele

Austatud regionaalminister

Transpordiametile esitati kooskõlastamiseks „vedelkütuse erimärgistamise seaduse, liiklusseaduse ja raskeveokimaksu seaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsus“. Transpordiamet saadab mõned märkused ja täpsustused.

1. Väljatöötamiskavatsuse punktis „1. Lahendatav probleem“, lk 2, on lause: „Kui veoautol on kõrgsurverehvid, aga tal on ainult põllumajanduses kasutatav pealisehitus, millega jagatakse loomadele sööta või allapanu, on ka sellisel juhul see veoauto kasutusel ettevõttesiseselt ja sellega ei tehta kaubavedusid maanteetranspordil.“
Teekasutustasuga ei maksustata ainult kaubaveoga tegelevaid sõidukeid, vaid laiemalt ka eriotstarbelisi sõidukeid nagu kraanad, puksiirid vms sõidukid. Teekasutustasu tasumise kohustus tekib üksnes riigimaa kasutamisel. Kui eriotstarbelise sõidukiga tehakse töid üksnes eramaal, siis teekasutustasu tasumise kohustust ei ole. Kuid isegi kui tegemist on eriotstarbelise veoautoga, mis on ehitatud peamiselt põllutööde teostamiseks, siis kasutavad sellised sõidukid teatud määral riigiteed ning sellega kaasneb koormus katendile. Vaatamata madalama rehvirõhu kasutamisele on koormus märkimisväärne.
2. Samas lõigus on: „siis saab sellist veoautot lugeda põllumajandusveokiks ning ka õiguslikult neid käsitada sarnaselt traktorile.“
Siin tuleks arvestada sõidukile antud kategooriat, mis on sätestatud majandus- ja kommunikatsiooniministri 13.06.2011 määrusega nr 42 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele“.
3. Väljatöötamiskavatsuse punktis 1, lk 2, kolmandas lõigus on: „Kuigi põllumajandusveoki mõistet Eesti õigusaktides kasutatud ei ole, siis liiklusregistris on veoauto registreerimisel võimalik märkida veoauto põllumajanduslik kasutus eraldi märkusena. Selliselt on täna liiklusregistris registreeritud söodamikserid, kus on märkuse lahtris märgitud „põllumajanduslik söodajagaja“.
Transpordiamet märgib liiklusregistrisse sõiduki pealisehituse kirjelduse. Teatud juhtudel viitab sõiduki pealisehitus tõesti mõnele põllumajanduses kasutatavale töövaldkonnale. Aga paljudel juhtudel kasutatakse üldkasutatavat pealisehitust nt madel, kallur või vahetuskere. Viimase puhul võib sõiduki kasutusotstarve muutuda teise vahetuskere kasutusele võtuga.

Seetõttu pealisehituse alusel sõiduki hindamine, kas seda võidakse kasutada põllumajanduses või mitte, on meelevaldne.

4. Samas lõigus on: „*Kui veoauto kasutab madalsurvehve, siis on ka see liiklusregistris märgitud. Seega on võimalik liiklusregistris juba praegu põllumajanduslike tööde tegemiseks kasutatavate veoautode kohta teha asjakohane märge*“.

Antud väide ei ole korrektne. Transpordiamet märgib liiklusregistrisse rehvimõõdud. Rehvides kasutatava rehvisurve kohta liiklusregistris info puudub.

5. Viimases lõigus on: „*Selleks, et põllumajanduses täita kliimaeesmärke*“. Soovitakse soodustada traktorite asendamist logistikalahendustes veoautodega.

Lisame juurde, et kliimaeesmärkide täitmiseks on loodud sõltuvalt veoki heitgaasiklassist erinevad maksumäärad. Mida säästlikum veok, seda madalam maks, millega on püütud motiveerida vedajaid soodsama maksumääraga suunata keskkonnasäästlikumate veokite kasutamise poole.

6. Väljatöötamiskavatsuses on välja toodud: „*Probleem 1: Kehtivates õigusaktides puudub termin "põllumajandusveok"*“.

Leiame, et siin peab kaaluma ka seda, kui lihtne on eriotstarbelist põllumajandusveokit muuta tavaliseks veoautoks. Ei tohi võimaldada madalsurvehvide väljavahetamist tavarehvide vastu ja tee kasutamist tavapärase veoautona sel ajal, kui liiklusregistris on sõiduk kui põllumajandusveok. Õiguslike meetmetega peab olema tagatud, et sõidukeid ei hakata registreerima põllumajandusveokitena, et teekasutustasu maksekohustust vältida.

7. Probleemina 3 on välja toodud: „*Veoauto teekasutustasu eesmärk on raskete kaubaveokite maksustamine teatava infrastruktuuri kasutamise eest*“.

Liiklusseaduse, autoveoseaduse ja maksukorralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu seletuskirjas on toodud, et teekasutustasuga ei maksustata ainult kaubaveokeid, vaid ka sihtotstarbelisi N2 ja N3 kategooria sõidukeid, mis ei ole mõeldud kaubaveoks. Lähtuda tuleks seletuskirjas toodud selgitustest (vt 5 lk 3 lõik).

8. Väljatöötamiskavatsuse punktis „*2. Eesmärgid*“ on kolmas lõik algusega: „*Põllumajandusveokid suurendavad kulutõhusust*“.

Viidatud lõigus on kirjeldatud, kuidas saavutada kütuse kokkuhoidu, kasutades traktori asemel põllumajandusveokit. Soovitakse vabastada veoautod sarnaselt traktoritele teekasutustasu ja rakseveokimaksu maksmisest. Märkime, et teekasutustasu moodustab kütuse pealt kokku hoitavast tasust väga väikese osa, mistõttu teekasutustasule kuluv summa arvestades üldist kokkuhoidu ei ole märkimisväärne kulu.

9. Väljatöötamiskavatsuse punktis „*3. Võimalikud lahendused*“ on esimeses lõigus: „*Lahendus on võimaldada põllumajandusettevõtetes põllumajanduse eritööde tegemiseks kohandatud veoautodes, mis on varustatud madalsurvehvidega ja/või millel on põllumajanduse eritöödeks mõeldud pealisehitus, nt söödamikser, allapanulaotur, põhuheksel ja mida kasutatakse põllumajandusettevõtte siseselt ning mille kohta on tehtud vastav märge ka liiklusregistris, kasutada erimärgistatud diislikütust ja vabastada need veoautod ka sarnaselt traktoritele teekasutustasu ja rakseveokimaksu maksmisest.*“

Transpordiamet saab kontrollida sõidukit ning kontrollimise hetkel eeldada, et sõidukit on võimalik kasutada põllumajanduses, kuid ei saa tagada sõidukite hilisemat kasutamist mingil otstarbel.

Täiendava märke „*põllumajandusveok*“ tegemine on siseriiklik märge, mida tuleb käsitsi sisestada. Transpordiamet arendab oma süsteeme, et saaksime automaatselt tootjate andmete alusel sõidukid registreerida ja loobuda käsitsi andmete sisestamisest. Seetõttu peaks „*põllumajandusveok*“ märge või sõiduki eristamine toimuma automaatselt sõiduki tehniliste

andmete pealt. Saab kaaluda ka võimaluse lisamist sõiduki kasutajatel ise deklareerida, et sõiduk on põllumajanduses kasutuses.

Transpordiamet palub arvestada saadetud märkusi. Kooskõlastamiseks saadetud väljatöötamiskavatsuses pole piisavalt põhjendatud, kuidas aitaks teekasutustasu kaotamine teatud liiki sõidukitele kaasa väljatöötamiskavatsusega eesmärgiks võetud kliimaeesmärkide saavutamiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kristi Orumets
jurist
õigusosakond

58467507 Kristi.Orumets@transpordiamet.ee